

INDRE FOSEN KOMMUNE
Postboks 23
7101 RISSA

Vår dato: 06.11.2020 **Vår referanse:** 202032154-2 **Vår saksbehandler:**
Deres dato: **Deres referanse:** 2019/7375 Anniken Hastadklev

Fylkeskommunens uttalelse til forslag til kommunal planstrategi for Indre Fosen 2020-2023

Vi viser til deres oversendelse datert 02.10.2020.

Indre Fosen kommune har sendt forslag til kommunal planstrategi for perioden 2020 – 2023 på høring.

Planstrategien gir et godt bilde av kommunens hovedutfordringer. Indre Fosen kommune ble sammenslått for snart tre år siden, men fortsatt arbeides det hardt med å realisere potensialet som ligger i en større administrasjon. Kommunen mener det også må mer innsats til for å samle kommunestyrepolitikere om sentrale utviklingsmål. Begge disse satsingene oppleves som klare forutsetninger for en sterk og attraktiv utvikling av samfunnet.

Det går frem av planstrategien at samfunnstilstanden oppleves som middels god, når det gjelder nærings-, steds- og befolkningsutvikling. Indre Fosen er en distriktskommune med potensiale for helhetlig utvikling og med begrenset økonomi. Den videre utviklingen av Indre Fosen mener kommunen er særlig avhengig av tre forhold:

- Politisk samling omkring noen overordnede mål, strategier og tiltak.
- Økonomisk kraft for å finansiere større infrastrukturelle grep.
- Administrativ evne til å realisere vedtak i lag med næringsaktører og innbyggere.

Suksess skapes ved en overbevisende interaktivitet mellom disse forholdene. Kommunen peker på at det må gjøres en langt sterkere innsats for næring-, steds- og folketallsutvikling, samt klimarelaterte forhold enn i forrige periode.

Fylkeskommunen mener det er et godt og viktig grep å løfte fram disse utfordringene og mulighetene i planstrategien.

Indre Fosen kommunes ambisjoner i planperioden er å tilrettelegge tilstrekkelig næringsareal og gjennomføre gode planprosesser for å legge til rette for ønsket samfunnsutvikling med næringskraft og attraktive steder. For å bli en attraktiv bostedskommune er det ønskelig å utarbeide mer detaljert planverk, særlig når det gjelder estetikk, uterom og friluftskvaliteter.

Samfunnsutviklingen kan forsterkes med:

- Et systematisk og langsiktig attraktivitetsarbeid - i næringslivets bransjer, tettsteder og bygder, samt i befolkningen.

- Større infrastruktur tiltak - som for eksempel bru, vei, fiber og arealer. Det må også tilrettelegges for bransjer med fremtidig vekstpotensial samt sentrumsplaner med rom for opplevelser, parker, møteplasser, gang og sykkelstier, mm.
- En felles dugnad hvor næringsliv, kommune og organisasjoner er sammen om mål, strategier og tiltak.

Det vil være nødvendig å avsette tilstrekkelig med ressurser og prioritere arbeidet. Etter fylkeskommunens vurdering er det fornuftig å koble kommunens samfunnsplanarbeid med næringsretta utviklingsarbeid, og å legge til rette for en slik mobilisering av kommunesamfunnet.

Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel planlegges revidert i 2021. Oversikt over de øvrige planer som planlegges revidert i perioden fremgår av planstrategien på en ryddig og oversiktlig måte. Kommunen påpeker at det er ressurskrevende å rullere planer. Dette gjenspeiles i oversikten som viser en god fordeling/spredning av planene i perioden. Kommunen satser også på et flerfaglig samarbeid og færre planer. Dette mener fylkeskommunen er positivt.

Det er positivt at bærekraftsmål trekkes frem i planen.

Klima:

Fylkeskommunen er positiv til at klimaarbeidet i Indre Fosen skal styrkes gjennom at det skal innlemmes i prosesser, planer, anskaffelser og vedtak. Klimagassreduksjon og klimatilpasning må være sentralt i kommuneplanens samfunnsdel, arealdel og detaljreguleringer.

Kommunen må utvikle og gjennomføre konkrete klimatiltak og bevilge tilstrekkelige midler til dette. Økonomi og handlingsplanen bør derfor inkludere et klimabudsjett som viser hvilke klimatiltak som skal gjennomføres. Dette vil sikre nødvendig forankring i politisk og administrativ ledelse.

Klimarisiko, både fysisk risiko og overgangsrisiko, er viktig i den overordnede risiko og sårbarhetsplanen. Kommunen kan ta en viktig rolle som omstillingsaktør til lavutslippssamfunnet ved å skape møteplasser som tilrettelegger for redusert klimafotavtrykk, dette perspektivet kan ivaretas i kulturplanen. Trøndelags strategi for klimaomstilling er et sentralt kunnskapsgrunnlag i arbeid med eierskapsstrategi, handlingsprogram for næringskraft, strategisk næringsplan og landbruksplan. Vi viser her til vedtatt [strategi for klimaomstilling](#).

Anskaffelser er et viktig virkemiddel. Vi oppfordrer kommunen til å stille klimakrav og samhandle med lokalt næringsliv for å utvikle klimavennlige tjenester, produkter og løsninger. Vi vil berømme Indre Fosens arbeid med å framskaffe kunnskapsgrunnlag på klima. Vi håper at det gode tverrfaglige arbeidet over kommunegrensene videreføres.

Kulturminner:

Kulturminner og miljø er vesentlige bærebjelker for å skape et attraktivt bomiljø. De er viktige elementer i innbyggernes utvikling av tilhørighet til kommunene, og kan være ressurser i både kulturell, sosial, og økonomisk verdiskaping. Indre Fosen kommune er i gang med å utarbeide en egen plan for kulturminner. Denne planen bør prioritere hvilke kulturminner som er viktige for kommunens historie, gi oversikt over virkemidlene, og

gjennom handlingsplanen legge til rette slik at innbyggerne kan utnytte potensiale som ligger i kulturminnene.

Fylkeskommunen anbefaler at kommunen tar utgangspunkt i arbeidet med kulturminner i kommunen, og får utarbeidet et temakart over prioriterte kulturminner og miljø og at dette innarbeides i kommuneplanens arealdel. For å lykkes i arbeidet med kulturminner, kreves faste rutiner for oppfølging og samarbeid.

Vi viser også til *Nasjonale Forventninger 2019-2020* og den nye Stortingsmeldingen for kulturmiljø, *Meld. St. 16 (2019-2020) Nye mål i kulturmiljøpolitikken – Engasjement, bærekraft og mangfold*. Her innføres begrepet «kulturmiljø» som samlebetegnelse for begrepene «kulturminner, kulturmiljøer og landskap» og brukes når feltet omtales som helhet. Kulturmiljøbegrepet understreker betydningen av helhet og sammenheng, samtidig som det tydeliggjør temaets tilknytning til den øvrige klima- og miljøpolitikken.

Stortingsmeldingen formulerer tre nye nasjonale mål for kulturmiljøpolitikken:

- Alle skal ha mulighet til å engasjere seg og ta ansvar for kulturmiljø.
- Kulturmiljø skal bidra til bærekraftig utvikling gjennom helhetlig samfunnsplanlegging.
- Et mangfold av kulturminner skal tas vare på som grunnlag for kunnskap, opplevelse og bruk.

Folkehelse:

Kommunen har utarbeidet et godt kunnskapsgrunnlag gjennom «Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer». Et kunnskapsgrunnlag som nettopp skal brukes i forbindelse med planstrategiarbeidet. Det er godt oppdatert med ferske tall for kommunen, men analysen av tallene kan forsterkes for å kunne prioritere innsatsområder. «Oversiktsdokumentet» skal også kunne brukes til å fastsette mål og handlinger i de ulike planene som skal lages, derfor er drøftingene av faktaopplysningene sentralt. Ikke minst er det viktig å ha fokus på forhold som fremmer helse, ikke bare risikofaktorene.

Planstrategien legger også opp til at «folkehelse bør vurderes i alle kommunale planprosesser og saksbehandling». Det er prisverdig å ha ambisjoner om å få dette til, men samtidig en kunst å få det til. Dette øvingsstykket er imidlertid bra for at alle seksjoner og tjenesteområder ser sin rolle og tiltak i det store og helhetlige folkehelsearbeidet. Dette krever gode medvirkningsprosesser fra både tjenesteområdene og sivilsamfunnet.

Trøndelag fylkeskommune ønsker lykke til med det videre arbeidet, og stiller gjerne opp med råd og veiledning dersom det er ønskelig.

Med vennlig hilsen

Anne Caroline Haugan
seksjonsleder

Anniken Hastadklev
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Saksbehandlere:

Folkehelse: Guri Wist

Klima: Mari Roald Bern

Kulturminner nyere tid: Gunn-Hege Lande

Kopimottakere:

FYLKESMANNEN I TRØNDELAG